

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

LANDSKAPSBILD FRÅN ÖSTMARK, VÄRMLAND. — AMATÖRFOTO.

10DE ÅRG.

DEN 11 APRIL 1909.

N^Ö 28

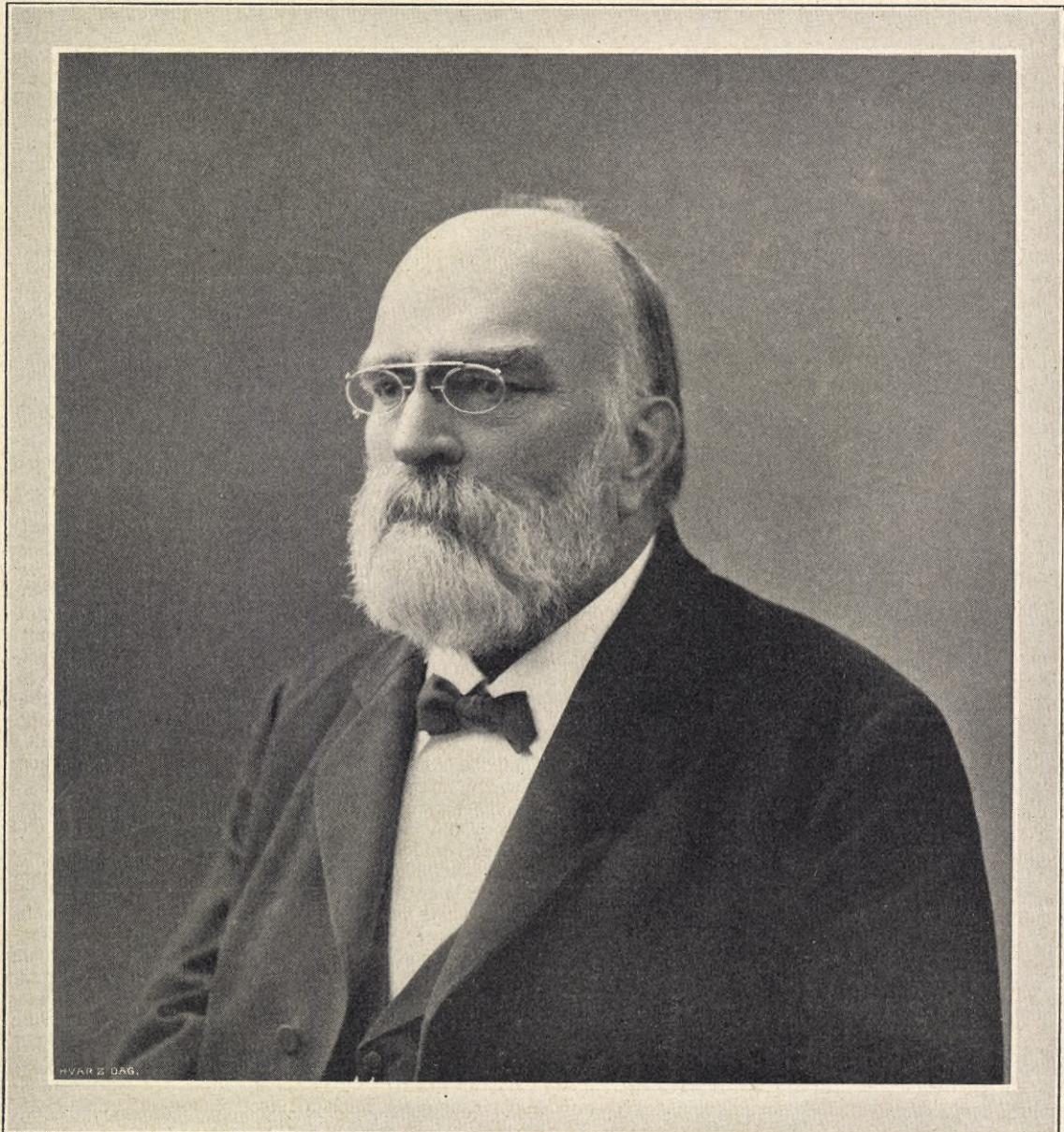

Foto. Larsson, Uppsala.

N. C. Durér

Klubb: *Bengt Skjerveparva.*

NILS CRISTOFER DUNÉR.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

För någon tid sedan meddelades det i pressen, att professorn i astronomi vid Uppsala universitet Nils Dunér erhållit tjänstledighet tills vidare intill den dag, då af honom sökt afsked varder af k. mt. beviljad. Redan nu är sålunda i verkligheten en akademisk lärarebana avslutad, som mer än de flestes varit utmärkt för träget och framgångsrikt forskningsarbete, ett arbete, som åt namnet Dunér förvärfvat en plats i raden af den samtida astronomiska vetenskapens främsta.

Nils Cristofer Dunér är född i Billeberga prästgård i Skåne den 21 maj 1839. Fadern var prosten därstädes, filosofie doktor Nils Dunér, modern bar det framför allt genom den store juristen bekanta namnet Schlyter. Redan vid sexton års ålder blef Dunér student i Lund, där han från början ägnade sig åt företrädesvis fysikens och astronomiens studium. Vid det astronomiska observatoriet, hvars ledning vid denna tid nyss öfvertagits af den unge framstående Axel Möller, fästes han redan 1858, således för mer än ett halfsekel sedan, som e. o. amanuens. Fyra år senare aflade han filosofie kandidatexamen och blef samma år promoverad till filosofie doktor efter offentligt försvaret af en afhandling: "Beräkning af planeten Papeas banelementer".

Redan nu betraktades Dunér som en framtidsman, något, som bl. a. framgår däraf, att han trots sin ungdom kallats att i egenskap af astronom och fysiker medfölja den året förut företagna storartade och omsorgsfullt förberedda andra Torellska Spetsbergsexpeditionen, om hvilken Adolf Nordenskiöld, som äfven deltog i densamma, säger, att genom densamma den första grunden lades till en verklig kännedom om polarländernas naturalhistoria. Denna expedition hade bl. a. äfven till uppgift att fullfölja ett ursprungligen af presidenten i Royal Society i London framkastadt förslag om undersökning af möjligheten att å dessa breddgrader utföra en gradmätning af tillräcklig utsträckning. Då denna undersökning emellertid ej hann slutföras beträffande södra delen af det föreslagna gradnätet, utrustades på vetenskapsakademiens föranstaltande 1864 en ny, äfvenledes med statsmedel understödd expedition under Nordenskiölds ledning och äfven i denna kallades Dunér att deltaga. Som bekant har gradmätningen i fråga först för några år sedan kommit till utförande.

Emellertid hade Axel Möller 1863 vunnit befordran till ordinarie professor i astronomi och Dunér blef nu följande år hans efterträdare som adjunkt och observator. På denna plats kvarstod han, tills han 1888 utan ansökan kallades till innehafvare af det ordinarie professorsämbete i Uppsala, från hvilket han nu står i begrepp att afgå.

Under hela denna långa lärarebana har Dunér varit oafslätligen verksam som astronomisk forskare. Att för en större allmänhet närmare klargöra hans betydelse som sådan har sig icke så alldeles lätt. De resultat, till hvilka han framträngt, äro ej populärt påtagliga. Här kunna endast antydningar ifrågakomma.

Härvid är då först att märka Dunérs betydande andel i det af Astronomische Gesellschaft igångsatta storartade företaget att bestämma läget för alla stjärnor intill nionde storleken mellan Nordpolen och 23 gr. sydlig bredd. Himmeln indelades i zoner parallella med ekvatorn och dessa fördelades bland ett antal observatorier i Europa och Amerika. Dunér — inom parentes sagdt med redan 1863 som stiftare af det nämnda sällskapet — mottog nu på Lunds observatoriums lott zonen mellan 35 gr. och 40 gr. nordlig bredd. Gemensamt med nuvarande observatorn i

Lund, d:r Folke Engström, hade han redan 1896 slutfört detta maktpåliggande och tidkrävande arbete på ett synnerligen mönstergillt sätt, under det att åtskilliga observatorier i hvarje fall ännu för kort tid sedan icke blifvit färdiga med sina anparter. På den kongress för uppgörande af planen till en fotografisk karta öfver hela himmeln och en stjärnkatalog, som ägde rum i Paris 1887, invaldes Dunér ock i dess permanenta kongress och blef ledamot af dess "bureau".

Dunérs allra viktigaste arbeten hvilat emellertid på tillämpningen och kombinationen af spektralanalytiska och fotografiska forskningsmetoder. Genom precisionen och skärpan i sina observationer intager han på detta område ett af de allra främsta rummen bland sin tids astronomer. Särskildt bemärkta ha varit hans undersökningar rörande solens rotation kring sin axel, hvilka framlades 1891 i arbetet "Recherches sur la rotation du soleil" och följande år förskaffade sin upphofsman Rumford-medaljen i guld af Royal Society i London. Redan tidigare hade man genom aktgifvande på solfläckarnes rörelser funnit, att solens vinkelhastighet aftager från ekvatorn mot polerna, hvaraf följer, att solens yta icke är fast och näppeligen heller flytande. I spektroskopet har man nu ett medel att noggrannare undersöka detta förhållande. Rotationen gör nämligen att en punkt vid vänstra randen närmar sig iakttagaren samtidigt med att en punkt vid högra randen aflägsnar sig från honom. Är man nu i stånd att med tillräcklig noggrannhet mäta den härigenom åstadkomna inbördes förskjutningen af en och samma linje i spektrum för två punkter på samma bredd, men vid hvar sin solrand, kan man däraf beräkna den dubbla lineära hastigheten i synlinjens riktning, alltså i det närmaste längs tangenten till vederbörande parallellcirkel på solen, hvaraf åter vinkelhastigheten lätt finnes. Det är detta Dunér gjort. Han har på denna väg funnit, att solen vid 0,4 graders bredd, d. v. s. ungefär vid ekvatorn, har en rotationstid af 24,19 dagar, vid 30 gr. bredd en rotationstid af 25,77 dagar, men vid 60 gr. bredd en rotationstid af ända till 31,01 och vid 75 gr. af 33,55 dagar.

Med användande af liknande metoder har Dunér vidare utfört synnerligen omfattande spektralanalytiska undersökningar af s. k. fysiska dubbelstjärnor, d. v. s. stjärnor, som befinna sig så nära i rummet, att deras ömsesidiga attraktion är märkbar. Redan 1876 offentliggjorde han resultaten af ett stort antal mikrometriska mätningar, som han utfört på Lunds observatorium, bl. a. beträffande dessa stjärnors inbördes rörelser. Äfvenledes har han i det 1885 utgifna arbetet "Sur les étoiles à spectres de troisième classe". (Om stjärnor med spektra af tredje klassen) varit i tillfälle att för första gången behandla dessa stjärnors egendomliga spektra — de synas förete likhet med solfläckarnas — på grundvalen af planmässigt företagna observationer. Väl närmast på grund af detta arbete tilldelade honom Institut de France 1887 det Lalandeska priset.

Det anförda lämnar emellertid endast en ofullständig föreställning om Dunérs omfattande astronomiska forskningar, som rört sig på nästan alla stjärnkunskapens områden. Hans ledamotskap i de flesta mera framstående astronomiska sällskap i utlandet vittnar därom, att de ock tillbörligen uppskattats. Dunér hör till de svenska vetenskapsmän, som mer än de flesta gjort vårt land heder, och icke blott lärjungars tacksamhet skall därför följa honom med välgångsönskan, då han nu vid snart uppnådda sjuttio års ålder drager sig tillbaka till ett välförtjänt otium.

VÅR SKOGSVÅRD OCH VÅRT JORDBRUK.

HVAR 8 DAG

Foto. Wulff, Sthlm.

FÖRENINGENS FÖR SKOGSVÅRD MÖTE Å HASSELBACKEN DEN 29 MARS: 1. Greve Wachtmeister, ordf. 2. Jägmästare Schotte, sekr.

Föreningens för skogsvård årsmöte ägde rum den 29—30 mars å Hasselbacken i Stockholm. En instruktiv utställning af träd-sjukdomar var bl. a. vid mötet anordnad.

*
"Det svenska småbrukets apostel" direktör Rösio (X) som nyligen af ett tjugotal riksdagsmän föreslagits till erhållande af ett statsanslag å 5,000 kr., var samtidigt ute på en föreläsningsturné i norra Dalarna och Härjedalen. Han höll därunder småbrukarkurser i Mora, Orsa, Sveg och Furudal, öfver allt för flera hundra deltagare. Vår bild är från kursen i Mora.

Foto. Wiborgh, Mora

DIREKTÖR RÖSIÖ'S FÖRELÄSNINGSTURNÉ I NORRA DALARNE OCH HÄRJEDALEN: Småbrukarkursen i Mora.

NY KYRKA I GÖTEBORG.

(Till fotos å nästa sida.)

DEN NYA VASAKYR-
KAN I GÖTEBORG
INVIGDES SÖNDAGEN
DEN 4 APRIL.

Foto. Lindbohm, Göteborg.

Kliché: Bengt Sjöberg.

Malmö Fornminnesförening stiftades i Malmö den 26 mars 1909. Som samlingslokal hade valts den gamla gilleskällaren i Jörgen Kockska huset vid Västergatan. (Jörgen Kock var som bekant borgmästare i Malmö på Kristiern II:s tid. Han var en af konung K:s ifrigaste anhängare, och en af reformationens befrämjare.) Källaren var dagen till ära smyckad med flaggdekorationer och bilder från "gamla Malmö", hvaribland särskildt märktes ett oljefärgsporträtt af Jörgen Kock. Vid sammanträdet bänkade man sig vid ett långbord prydt med olika dryckeskärl af tenn, hvarur serverades gammalt öl.

Till ordförande i föreningen valdes ryttmästaren frih. N. Djurklou.

*

Genom *Ystads lifskraftiga Fornminnesförening*, som bildades 1906 och redan hunnit uträtta icke så litet, kommer restaureringen af det gamla gråbrödraklostret vid S:t Petri kyrka att inom kort taga sin början.

Vid föreningens den 27 och 28 mars anordnade tvenne soiréer förekommo just bl. a. tablåer, där fonddekorationen föreställde en af gråbrödraklostrets fasader och där flere munkar m. fl. uppträdde, medan i klostret maskören sjöng en latinsk vesperhymn.

Meddelande från Redaktionen.

Ofta förekommer det, att HVAR 8 DAG mottar förfrågningar om hela föregående årgångar; icke sällan med antydning om att de förväntas något billigare än sitt ursprungliga pris. Vi vilja med anledning därpå påpeka, att å vår expedition f. n. icke finnas kompletta mer än 7:de och 9:de årg. — hvilket torde vara af stort intresse att veta, ej blott för enskilda och bibliotek, som ha fullständiga årg. utan äfven gifvetvis för — hrr annonser. De äldsta årgångarna ha som bekant redan ett relativt högt antikvariskt värde. Af lösnummer ur skilda årgångar finnas ju en del till komplettering.

Red.

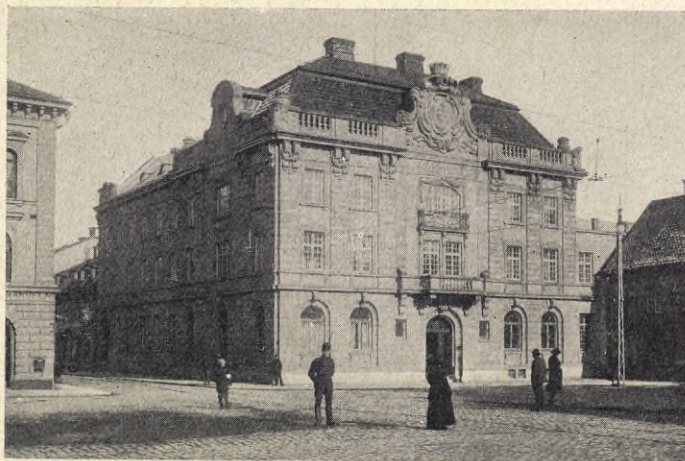

Foto Lars n, Göteborg.

Kliché: Bengt Sjöberg.

VASAKYRKAN I VINTERTID.

NYTT BANKPALATS I UPPSALA.

Upplands enskilda bank har i dagarna inflyttat i den nya ståtliga byggnad, som under åren 1907—09 varit under uppförande för bankens räkning i Uppsala. Ritningarna till det monumentala i barockstil och hufvudsakligen af röd skotsk sandsten uppförda bankpalatset äro uppgjorda af arkitekten Ture Stenberg i Uppsala.

Foto. Östling, Uppsala.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöfversparre Sthlm—Gbg.

EX- OCH INTERIÖR AF UPPLANDS ENSKILDA BANKS NYBYGGNAD I UPPSALA.

Foto. Sjöberg, Malmö.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

JÖRGEN KOCKSKA HUSET I MALMÖ före restaurationen.

GRÅBRÖDRAKLOSTRETS I YSTAD NORRA GAFVEL.
Klostret skall inom kort restaureras.

TVÅ FAVORITER LÄMNA K. TEATERN.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

FRÖKEN DAVIDA HESSE, som nu lämnat Operan och tar engagement utrikes.

Foto. Hamngärdet, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

JOHN FORSELL, vår med rätta så frejdade operasångare som nu, kanske på några år, lämnar Sverige för ett flerårigt engagemang i Amerika och som helt visst skall lifligt saknas, och hälsas hjärtligt välkommen åter vid sitt hemvändande.

Med framförandet af sin gamla glansroll Mimi i "Bohème" tog fröken Hesse den 31 mars afsked från Operan och stockholmspubliken. Återseendets dag skall dock randas om och två eller tre år dessförinnan kunna gå om. Sin långa skilsmässa kommer fröken H. att utfylla dels med engagemang vid någon af utlandets större operor, dels med studier af och fördjupning i den konst hon framgångsrikt ägnat sitt intresse. Blir det så någon tid öfrigt anslås den åt en välbehöflig hvila.

Foto. Hamngärdet, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

T. v.: JOHN FORSELL SOM EUGÈN ONEGIN i operan med samma namn, en af hans glansroller.

T. h.: DEN FRAMSTÄENDE STÅLETSAREN B. BESKOW I GÖTEBORG, som den 4 april fyllde 72 år, med sitt senaste arbete, ett dyrbart kopparskrin. Det synnerligt vackra skrinet, afsedt att där förvara cigarretter, är ornamenteradt i gammal nordisk stil i guld å djupetsad oxiderad botten, samt rikt utsirat.

Efter fotografi. Kitché: Bengt Silfverparre.
VOTIVTAFLAN I ALGECIRAS.

En votivtafla ("tack- och löffestafla") har af spanska regeringen beställts för den sal i Algeciras, där den stora Marocko-konferensen hölls. Å den ytterst märkliga minnestaflan, som är af ett emaljstycke, finnas reliefer och text ingraverade i färger. Det har varit ett otroligt svårt och dyrbart arbete, af hvars fullbordan dess leverantör, en tysk firma, har all heder. För Sverige har taflan sitt särskilda intresse, då äfven dess namn finnes där ingraveradt.

En indisk prins på Europabesök. Den 9-årige maharadjan i Bharatpur (brittisk skyddsstat i Radschputana, Ost-Indien) inträffar i dagarna i Marseille för att under några månader vistas i Frankrike för sin hälsas skull. Den unge fursten skall också besöka Frankrikes hufvudstad och kommer ej heller att glömma bort den brittiska metropolen.

Efter fotografi. Kitché: Bengt Silfverparre.
EN INDISK FURSTE, DEN 9-ÅRIGE MAHARADJAN I BHARATPUR, PÅ BESÖK I EUROPA.

Efter fotografi.

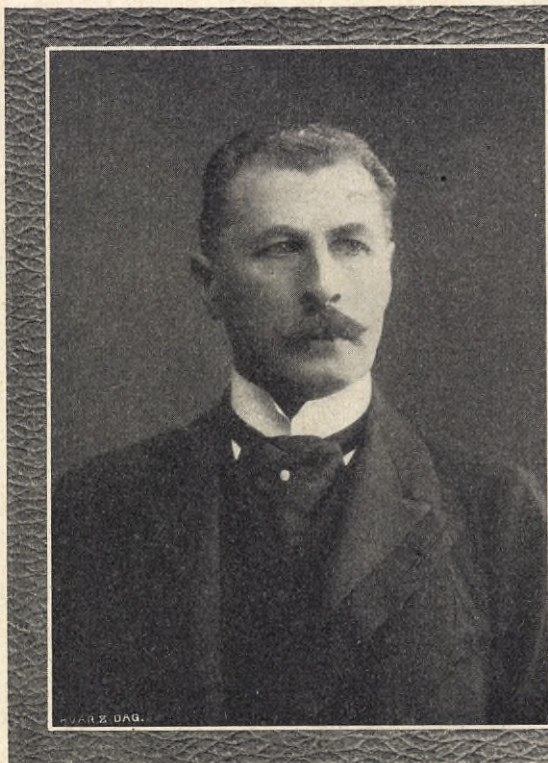
EN HÖGMODERN JÄRNVÄGSVAGN.

Kitché: Bengt Silfverparre.

En verkligt modern järnvägsvagn.

Amerika har man redan hunnit därhän att till passagerarnes komfort börja förse järnvägsvagnarne icke endast med skrivmaskin utan äfven med — telefoner. De första så utrustade vagnarna finnas på sträckan New-York—Chicago, och resenärerna kunna nu när de så behaga sätta sig i förbindelse med sitt hem, sitt kontor eller sina affärsvänner; och medelst de särskildt för ändamålet konstruerade skrivmaskinerna kunna de betydligt enklare än förr sköta sin korrespondens.

NY SVENSK UTRIKESMINISTER.

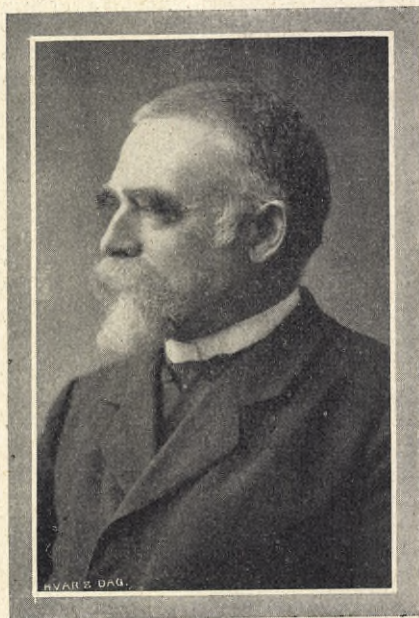
Efter porträtt.

Kliché - Kom. A. P. Nord Skifferparre Sklm.—G.

GREFVE ARVID FREDRIK TAUBE OCH HANS MAKAS GREFVINGAN HELENE JULIE TAUBE, född frih. Taube af Carlö. Till utrikesminister har nu utsetts envoyén i Berlin, greve *Arvid Fredrik Taube*. Greve T., som är född 19 jan. 1853 i Lossa, Uppsala län, blef student 1871, underlöjtnant 1874 och löjtnant fyra år senare. 1877 aflade han kansliex., blef efter två år attaché i utrikesdepartementet, och tog afsked från militärtjänsten 1881. År 1900 hade han på den diplomatiska banan avancerat till posten som minister i Berlin. — Greve T. är sedan 1884 föräld med friherrinnan *Helene Julie Taube af Carlö* från Estland.

MINISTERSKIFTET PÅ ISLAND.

Som dagspressen redan meddelat, har ministerskifte ägt rum å Island, i det minister *Hannes Hafstein* (portr. se H. 8 D. årg. IX: 17) afgått

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Skifferparre.

BJÖRN JÓNSSON, den nye ministern för Island.

och till efterträdare fått redaktören af *Isafold Björn Jónsson*. Orsaken härtill är meningsskiljaktighet angående dansk-isländska kommissionens förslag till ordnandet af det statsrättsliga förhållandet mellan Danmark och Island, hvilket förslag *Hafstein* försvarade i alltinget, men som dettas majoritet med talmannen *Björn Jónsson* i spetsen ej ansett nog liberalt.

Excellensen *Björn Jónsson* har förklarad, att det nuvarande regeringspartiet på Island önskar endast en personalunion mellan Island och Danmark, men förnekar bestämt att på Island skulle finnas något parti, som arbetar på skiljmesmässa från Danmark.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Skifferparre.

JUSTITIARIUS I TRONDHJEMS ÖVERRET *P. BEICHMANN*, den norske skiljedomaren i tvisten mellan Sverige och Norge rörande sjögränsen, som den 17 april kommer att föreläggas skiljedomstolen i Haag. Öfriga skiljedomare äro svenske landshöfding *Hammarskjöld* (portr. se årg. VI: 51 och IX: 3) och f. holländske justitieministern *Loeff*.

FRÅN »FYLGIAS» LÅNGFÄRD.

Kliché: Bengt Sjöberg.

Efter fotografier.

Till de af oss vid olika tillfällen återgifna förträffliga bilderna från pansarkryssaren "Fylgias" långfärd (kryssaren är nu på hemväg) återge vi här ännu några, båda från svenskarnes i Rio Janeiro utfärd för "Fylgias" officerare till det berömda berget Tijnea, en af Rios sevärdheter. Den öfre bilden föreställer Fylgias officerare m. fl. vid As Furnas, en egendomlig grottbildning invid Tijnea.

Å nedre bilden (fr. v. t. h.): Löjtn. Warfvinge; Ingenjör Jacobson, bosatt i Rio; löjtn. Osterman; kapten Stackell; intendent Lilja; löjtn. Rudberg; doktor Almroth; greve Hamilton, chef å Fylgia; greve Posse, sekond; herr Lewin (Rio); löjtn. Fewrell; ingenjör Ljungstedt (Rio); kapten Lindblad.

KEJSAR WILHELMS PORTRÄTT i olja, af artisten C. Keinke, har nyligen af kejsaren tillställts Lifgardet till häst, i Stockholm, till minne af hans besök förra sommaren hos regementet.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

LORD KITCHENER, som nu afgått från posten som öfverbefälhafvare för trupperna i Indien, har innehaft denna post, den brittiska landtarméns kanske viktigaste, sedan 1902. Den nu 57-årige berömda krigaren har ifrigt arbetat på de indiska försvarskrafternas omorganisation.

Efter fotograf.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre, s. Stlm.—Gbg.

RIKSLUFTSKEPPET »ZEPPELIN I» ÖFVER MÜNCHEN PÅ SIN SENASTE STORA SEGLATS.

Torsdagen d. 1 april tidigt på morgonen företog grefve *Zepelin* en långfärd med sitt af tyska staten inköpta luftskepp "*Zepelin I*". Starten ägde rum i Friedrichshafen och målet var München, dit grefven ock anlände under mängdens stormannde jubel efter fem timmars färd. Den tilltänkta landstigningen lyckades dock ej, utan på e. m. företogs nedstigning vid staden Dingolfing.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG OCH GULD'AXI

Twenne tyska regementen. Braunschweigska infanteriregementet nr 92 och husarregementet nr 17, ha den 1:e april firat sitt 100-årsjubileum. De utgjorde vid sin tillkomsts.k. Schwarze Scharen, som, upprättade i Nachod och Braunau i Böhmen, under österrikiskt öfverbefäl stredo i befrielsekriget mot Frankrike.

Etter fotografier

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Ståhm—Gbg.

VETERANERNA I DET BRAUNSCHWEIGSKA 92:A INFANTERI- SAMT 17:DE HUSARREGEMENTET PARADERA. HERTIG JOHAN ALBRECHT AF BRAUNSCHWEIG AFTACKAR HUSARERNA.

HVAR 8 DAG.

Etter fotografier
ETT ARBETE, SOM SKALL LÅTA TALA OM SIG PÅ NÄSTA SALONG: L'homme préhistorique skulpterad efter kraniet funnet vid Chapelles-aux-Saints af skulptören Derré.

Kliché: Bengt Sjöfverparre

Den felande länken, sådan en konstnär — den franske skulptören Derré — tänker sig den. Bysten af den förhistoriska människan är konstruerad med ledning af det nyligen gjorda fyndet af ett kranium i Chapelles-aux-Saints, Frankrike, hvilket lät så mycket tala om sig. Helt visst kommer arbetet att väcka stort uppseende å salongen i Paris, där det skall utställas.

VID VÄGSKÄLET.

FÖR H. 8. D. AF "DRABA VERNA".

Upp och ned — fram och tillbaka — så hade han nu rastlöst promenerat i sitt rum flere timmar å rad. Det problem hans hjärna arbetad med, lät sig icke lösas. Hur han sökte, hur han frågade, hur han vände på saken i sitt innersta, det vardt intet resultat, han kom alltjämt tillbaka till utgångspunkten.

Det var inför det viktiga valet af lefnadskall han stod. Bakom honom låg en missmodets, håglöshetens tunga, mörka tid, grå och trist som den vinter, hvilken nyss flyktat. Som ett förlamande tryck kändes ännu det förgångnas vedermödor öfver hans sinnen. Något val hade han egentligen aldrig tänkt sig. Arbete, arbete af hvad slag som hälst bara det gaf bröd, det hade varit hans enda tanke de sista månaderna. Och så skulle de komma slag i slag dessa båda erbjudanden, som med ens försatt honom i så stort bryderi. Ty det egendomliga med detta var att lusten, kallelsen, förutsättningarne tycktes finnas i lika hög grad, hvilkendera banan han än valde, trots deras skenbart diametrala riktningar.

Ännu en gång slog han sig ned framför skrifbordet för att genomläsa breven. Det ena innehöll ett förordnande som pastorsadjunkt i en liten församling i hemorten, medan det andra erbjöd honom ett utomordentligt lockande engagemang vid teatern. Direktören, hans bästa vän, som först hade upptäckt hans skådespelartalang, hade råkat i förlägenhet och brefvet var egentligen mera en bön än ett erbjudande.

— — — "Ingen annan än du, Rolf, kan hjälpa mig, men du kan det, det veta vi båda, på samma gång du kan skapa dig ett namn, en framtid, som det vore oklokt af dig att tillbakavisa." — — —

Allt sedan han började studera teologi hade tankarne på teatern varit alldeles undanträngda, hvilket dock icke hindrat honom från att med oförminskadt intresse fördjupa sig i de dramatiska mästerverken från en förgången storhetstid, liksom han ock gärna följt med hvad en nyare tid presterat på området. Men det hade ändå liksom fallit af sig själf, att han skulle bli präst, som far och farfar före honom. Alldeles oreflekteradt hade han tagit sina examina och beredt sig för ämbetet. Under det sista halfårets tvungna öfverksamhet hade teatertankarna åter kommit att blifva aktuella. Han hade till och med sökt engagemang, dock utan att erhålla något. I och med erbjudandet hade lusten vaknat till nytt lif och inför afgörandet antagit så stora proportioner, att det blifvit honom en omöjlighet att komma till någon klarhet.

Där han nu satt vid skrifbordet försjönk han på nytt i tankar, vägande såsom förut alla skäl och mot-skäl, sökande aftvinga framtiden en, om än aldrig så liten, gnista af ljus ur dunklet.

Förgäfvess!

Med en trött åtbörd sköt han slutligen de båda breffen åt sidan, strök med handen ett par gånger genom håret och blickade förströdd ut i den disiga luften.

Då fick han plötsligt en ingifvelse, tog efter bibeln på skrifbordet, stack in fingern på måfå mellan de nötta bladen, slog upp och läste:

"Där man arbetar, där är nog, men där man um-gås med ord, där är fattigdom."

Han föll i nya tankar inför detta Salomos ordspråk, som tycktes honom innehålla en hel predikan, dock utan att finna hvad han sökte. Så gick han bort till bokhyllan, tog ett af Shakspeares arbeten och slog åter upp, för att se hvad denne tänkare kunde ha att säga honom.

"På betet lögn man fångar korpen sanning".

Det var ur Hamlet. Med ett svagt leende öfver det fullt ut lika gåtfulla i detta orakelsvar satte han boken tillbaka, tog hatt och käpp och gick ut.

På betet lögn man fångar korpen sanning! Skulle det betyda många, långa år af villfarelse och ett slutligt uppvaknande till klarhet, kanske inför döden? Ty hvilket var nu lögn och hvilket var sanning?

Det kändes härligt att ha kommit ut i friska luften. Disgheten tycktes vilja ge med sig, solen försökte arbeta sig fram. Den långa, snörräta landsvägens led-samma enformighet afbröts af en rad med kärror. Man höll på att grusa vägen. Arbetarnes spadar rasslade och deras röster ekade mot skogen. En lärka drillade öfver fälten. Det hade blifvit vår till sist.

Rolf gick med rask fart och tankarne arbetade fortfarande intensivt. Historiens hjältar, skådespelets upphöjde, storslagne män, dramatikers störste och ädlaste gestalter, sådana de tecknats af mästarens pännor, togo kött och blod inom honom. Märgfulla citat trängdes på hans läppar. "Stort är att tolka det stora", tänkte han, "skönt är att öppna människornas sinnen för det sköna! En predikan är dock blott ord, men ett skådespel är lifvet själf. Och hur var det där stod: Arbeta är nog, men ord äro fattigdom. Ja, så var det, måste det vara, här var sanningen!"

Han erfor en känsla af lättnad, befrielse, som kom honom att draga djupt efter andan och sakta stegen. Nu tog han ock af hatten, stannade och lät luften svalka kring pannan.

Medan han så stod, lyssnande till de spridda vår-ljuden och sitt eget hjärtas dämpade crossoslag, kom

han att lägga märke till en ung arbeterska strax invid stugan, där han stod.

Hon höll på att bryta sten. Aldrig förr hade han sett en kvinna utföra ett dylikt arbete och därför fängs-lade synen honom oemotståndligt. Han stod och såg på hur hennes kraftiga armar togo tag på tag med spettet, tills stenen lossnade och slutligen af sig själf rullade ur den lösa myllan ned för den lilla klinten. Strax tog hon itu med ett nytt block. Det var tyd-ligen förarbetet till ett stycke potatisland.

Nu hvilade hon sig litet, medan hon med armen strök svetten ur pannan, ty hon hade arbetat ifrigt.

Han kände en stark lust att komma till tals med henne.

— Ursäkta, kan jag få ett glas vatten härinne.

Hon lämnade genast arbetet och gick beredvilligt med honom in. Där satte hon utan att fråga ett glas och en tillbringare mjölk framför honom. Han drack begärligt i långa drag.

Det är ett tungt arbete att bryta sten.

Hon mötte hans blick med ett vaket uttryck i sitt öppna ansikte.

— Åh nej, det går bra.

— Nog vore ändå en sysselsättning där inne i sta-den bättre?

— Hvarför det?

— Jag menar lättare . . . Staden brukar locka . . .

— Inte mej. Jag har syskon i Amerika, som skicka mej pengar, men jag vill inte resa.

— Det var ovanligt.

— Man kan ju alls inte veta om man skulle trif-vas. Och när man har det bra . . . Förresten är far så gammal och behöfver någon, och jag är den sista.

— Ja, det är många skäl.

Han kom sig ej för att säga mera, tackade och gick. Och när han vände sig om i vägkröken, såg han henne åter i ifrigt arbete med sina stenblock.

Han kände sig gripen i sitt innersta af de få, enkla ord denna unga kvinna uttalat. Hur de hade andats förnöjsamhet, plikttrohet, tålmod, försakelse.

Han kom tillbaka till det där: "Arbeta är nog, men ord äro fattigdom."

Här hade varit arbete, tungt arbete och få ord, men mycken rikedom, mycket verkligt lif. Det tycktes honom med ens så tomt och flärdfullt en hel del af det, som kallas sanning i världen. — Och, frågade han sig, grepo icke människorna i själfva verket ofta efter fantom, skuggor, där det eftersträfvade gick sida om sida med dem?

Så kände han med dof förtviflan att tråden åter brustit, att han var tillbaka till samma vacklande som förut.

Han var nu uppe på höjden, där han hade fri utsikt åt alla håll och närmast öfver folkhögskolan och dess vidsträckt område. Där tycktes just pågå en lektion ute i det fria. Vårarbetet i trädgården hade tagit sin början och bedrefs af ett trettiotal unga män och kvinnor med en lust och energi, som var glädjande att åse. En rytmisk sång drefvo spadar, räfsor och hackor i jämn takt upp och ned, fram och tillbaka, det doftade och ångade ur jorden och just nu bröt solen fram — en bländande, värmande, strålande vär-sol. Det var som en hymn till lifvet! En hymn så stark och sjudande, så mäktig och bjudande, att han, mannen på höjden, kände en lust att blotta sitt huf-vud. På samma gång erfor han en strömning i sitt inre, så stark, som om en elektrisk stöt mött honom från hufvud till fot. En sekund i blixtljus låg hans lifslinje för hans själs öga lika klart belyst, som om han haft den bakom, i stället för framför sig.

Länge stod han så och såg på den arbetande ung- domen, talande till dem ur sitt inre. Det var ej

längre citat, som trängdes på hans läppar, det var lefvande lifvets ord direkt ur eget hjärta, lifskraftiga frön att sås ut bland alla dessa unga, till att gro och spira.

— Ungdom, ville han säga, ni som i arbetet med naturen lärt att känna och älska henne, ni veta det, att ingen konst någonsin kan ge mera än lifvet själf. Det var en gång en man, som tänkte på att bli skådespelare, men blef präst. Han hade ämnat vara nöjd med det mindre, men det större vardt honom gifvet. Ty det finns intet större på jorden än få vara mediet att bringa sol och ljus, vär och lifsmod, hopp och jubel, tro och kärlek in i lifvet till stora och små.

— Några timmar senare, sedan hans beslut att bli präst hade mognat och spänningen inför afgörandet utlösts i en stilla, stark känsla af fullkomlig harmoni, fann han vid skrifbordet uttryck för sina tankar i några hastigt nedskrifna rader under rubriken:

VID VÄGSKÄLET.

Där irrbloss visa vägen afgrund gapar,
och midnattsmörk är vankelmodets natt,
men sol, för hvilken tviflets makter flykta,
som himmelsk bundsförvant är mänskan satt.

På betet lögn man fångar korpen sanning!
— Jag gått densamma vägen äfven jag,
då jag såg målet likt en lusteld flamma
och trodde skymning vara ljusan dag.

O, må jag aldrig gifva tomma orden,
ej heller stenar, där man hungrar bröden,
men utaf helig eld en helig gnista.

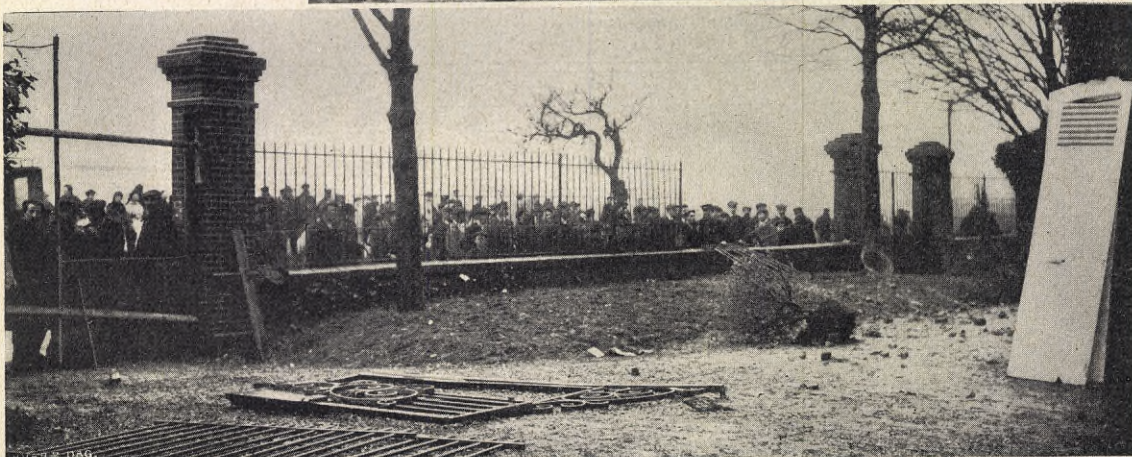
Då var förgäfves ej mitt lif på jorden,
då är jag redo möta mina öden,
i glad och lugn förbidan till det sista.

STREJKSKÄNDLIGHETER I FRANKRIKE.

I Méru i Oise ha svåra oroligheter tillställts af strejkande, därvid det har kommit till upprepade allvarliga sammanstötningar med polisen och gendarmerna. Flere personer blefvo illa sårade. En arbetsgifvares, m. Dondelles, bostad blef hänsynslöst sköflad, och man t. o. m. satte eld på möblerna. Trupper måste afsändas till Méru för att uppätta ordningen.

Öfre bilden: MONSIEUR OCH MADAME DONDELLE I SIN SKÖFLADE SALONG.

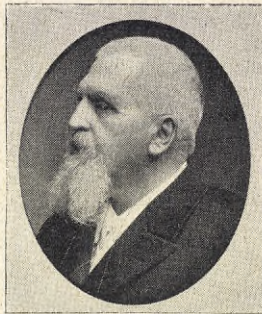
Nedre bilden: FOLKHOPEN UTANFÖR DET FÖRSTÖRDA GALLRET TILL DONDELLES BOSTAD.

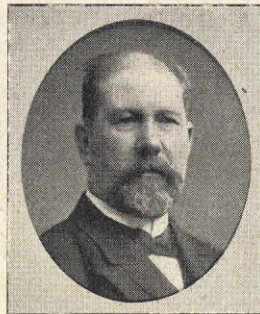
Efter fotografier

Kliché. Kem. A. B. Bengt Stoffersparre Sklm.—Oly.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. L. H. NYSTRÖM.
Med. o. Fil. Doktor, Riksdags-
man. — Stockholm.
70 år 4 April.*

O. BJÖRKLUND.
Landbrukare. Led. af Riksd.
F. K. — Rörön, Månsåsen.
60 år 24 Mars.*

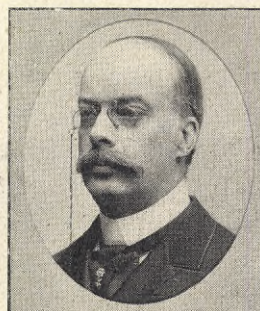
B. M. DIEDEN.
Grosshandlare. — Malmö.
60 år 31 Mars.*

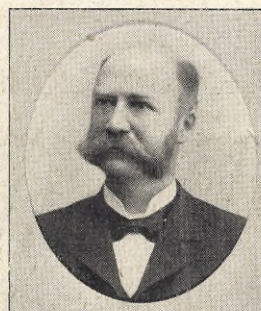
E. STENHAMMAR.
Arkitekt. — Stockholm.
50 år 26 Mars.*

F. R. HEDLUND.
Kontraktsprest. — Heby.
65 år 21 April.

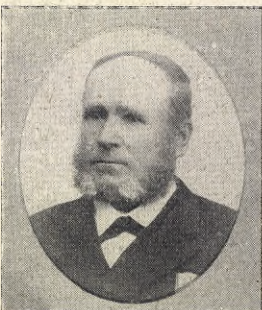
G. F. MUNTHE.
President i Kammarkollegium.
— Stockholm. 60 år 13 April.*

A. F. WIKMAN.
Kronolänsman. — Ämål.
60 år 7 April.*

B. E. WIJKANDER.
Disponent. — Bofors.
50 år 31 Mars.*

J. JONSSON.
Kommunalnämndsförordn. — Bjur-
holm. 70 år 7 April.*

Å. G. L. BELFRAGE.
Fil. dr. folkskoleinsp. folkhög-
skoleföreståndare. — Stenstorp.
65 år 1 April.*

P. FR. WASSBERG.
Agronom. — Tomelilla.
50 år 7 April.*

STINA QUINT.
Folkskollärarinna. Redaktis.
— Lidköping. 50 år 12 April.*

A. W. RYDHOLM. †
Handlande. — Uddevalla.
F. 37. † 1 April 09.*

A. ANDERSSON. †
Landbrukare, komm.-man. —
Sibbarp, Månstadskulle.
F. 42. † 24 Mars 09.*

O. B. BLOMQUIST.
Musikdirektör. — Stockholm.
F. 51. † 25 mars 09.*

CARL LUDVIG HIPPOLYT NY-
STRÖM. Studentex. 56, fil. dr. 63,
med. lic. 72, med. hedersdoktor 03.
Uppbördsläk. på Monitorn Tordön
på dess exp. till Ryssland 67, å Ang-
fregatten Vanadis på exp. i Medel-
havet 70, på Kanonbåten Ingegerd på
dess exp. i arktiska farvatten 71. För-
ordnad läk. på vetenskaplig exp.
till Spetsbergen i Norra Polartrak-
ten 68. Reseskildrare däröver i
samarbete med Thore Friis. Stads-
fullmäktig 86. Led. af Riksd. A. K.
87, af Riksd. F. K. 90, omväld 1900.
Styrelseled. af Stockholms Högskola
88, led. af styr. i Fredrika Bremer-
Förb. 84, af sjukhuskassans styr.
m. m. Led. i öfverstyr. för Stock-
holms Stads folkskolor, af styr. öf-
ver Sabbatsbergs sjukhus 99, af In-
skriftsrevisionen 01, af Klara för-
saml. skolråd m. m.

OLOF BJÖRKLUND. Led. af Riksd.
F. K. för Västerorr. län 94—02,
sedan 02 för Jämtlands län. Led.
af Västerorr. läns landsting 89—98,
mångårig led. af skolråd och kom-
munalnämnd i Sköns socken, Väster-

norrt. län, ordf. i kommunalstämman 91-96, led. af försvarskom. och fattigvårdskom. Under riksdagstiden led. af ständigt, särskilda och tillfälliga utskott. Medl. af moderata partiets förtroenderåd. Disponent och direktör hos Sunds bolag 82-96.

BERTHOLD DIEDEN. Styrelseled. i Skånes Ensk. Bank, ordf. i Skånska Inteckningsaktiebolaget m. m.

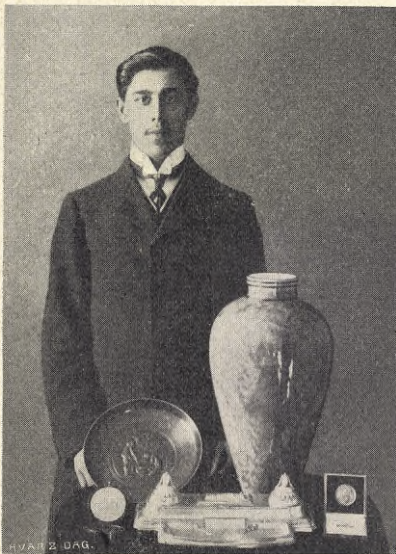
ERNST STENHAMMAR. Afgångsex. från Tekn. högskolan 82, från Akad. för de fria konsterna 84, Assistent i husbyggnadskonst vid Tekn. högskolan 87-99, lektor 99-05. Prakt. arkitekt i Stockholm sedan 84, där han uppfört ett antal monumentala byggnader, senast Grand Hotel Royal. Led. i styr. för Stockholms sjukhem.

GUSTAF FREDRIK MUNTHE. Studentex. 66, v. häradshöfd. 76, kammarråd 85, t. f. byråchef i finansdepartementet 89, expeditionschef 97, kansliråd och byråchef 99. President i Kammarkollegium 04.

ALFRED FERDINAND WIKMAN. Mångårig led. af Älfsborgs läns Hushållningssällskaps förvaltningsutskott. V. ordf. i Amåls stadsfullmäktige. Led. i styr. för Amåls Sparbank m. fl. kommunala uppdrag.

BERNDT EVERT WIKANDER. Ex. från Tekn. Högskolan 78. Ingeniör vid Uddeholmsverken 84, vid Stora Kopparbergs bergslag 89. Disponent vid aktiebolaget Råmen-Liljendahl 90, vid aktieb. Mölnbacka-Trysil 94. Sedan 98 disponent för aktiebolaget Bofors-Gullspång.

J. JONSSON. Ordf. i kommunalnämnden, hälso- och fattigvårdsstyr. 66, nämndeman vid häradsrätten 66-74. Ordf. och kassör i Bjurholms sockens undsättningskommitte 67, led. och kassör i diverse väg- och brobyggnader 67-99. Gode- man i Skiftesverket 70, led. och kassör i kyrkobyggnads- direktionen 72-75, godeman att granska förmyndarräken- skaperna 76, kyrkovård 82 m. m.

AGNAR REHNBERG.

Vår framstående skidlöpare *Agnar Rehnberg* från Luleå. Å foton synas de pris hr R. eröfrade under sin nyss företagna färd till tyska och franska täfningar. Skrifstället är det tyska priset; skålen af drifven koppar, guld- och silvermedaljen samt urnan (skänkt af presidenten Fallières) de franska.

Foto Herman och Skara.

Kliché: Bengt Skjerveparre.

ETT DIAMANTBRÖLLOPPAR: Söndagen den 28 mars firades i Skara diamantbröllop mellan f. d. godsägaren Anders Wilhelm Reuterswärd och hans maka Ebba Reuterswärd, född Schmiterlöw. Brudgummen är 92 år och bruden 86 år gammal.

ÅKE BELFRAGE. Studentex. 64, fil. dr 71, e. o. biblioteksamanuens vid Lunds univ. 70, folkskoleinspektör i Skara stift 72-1900, föreståndare och förste lärare vid Skaraborgs läns folkhögskola i Stenstorp sedan 72. Ordf. i Stenstorps sockens kommunalstämma 80-92, v. ordf. i skolrådet 80-96, led. af taxerings- och pröfningsnämnden, m. m.

P. FR. WASSBERG. Studentex. 79, ex. från Ultuna landbruksinstitut 86. Landbrukslärare och t. f. föreståndare 86-91. Mångårig ordf. i kommunalstämma och nämnd samt fattigvårdsstyrelsen. Landstingsman, nämndeman m. m. Innehar nu jordbruk i Skåne.

ANTON WILHELM RYDHOLM. † Mångårig led. af stadsfullmäktige. Stiftare af segelsällskapet Viken 79, dess ordf. 93-1900. Under 17 år vice kompanichef, vice ordf. i Uddevalla skarpskyttekår.

OSCAR BERNHARD BLOMQVIST. † Musikkörselex. 83. Fanjunkare och musikföreståndare vid Värmlands fältjägarregår 82-89, musikkörselex. vid Lifregementets grenadierer sedan 90, sedan 91 vid Flottans station i Stockholm. På 80-talet kapellmästare på "Mindre teatern". Sedan 94 medlem af Hofkapellet.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTCALLERI.)

När *fröken Stina Quint*, Folkskolans Barntidnings grundläggarinna, som ung folkskollärlarinna för ett tjugotal år sedan begynte arbeta för det som skulle blifva hennes egentliga livsverk, saknade vi ingalunda god litteratur för barnen; vår barnlitteratur då var ej *fattig* - men heller ej för de fattiga. 1892 startades den ofvannämnda barntidningen, som alltsedan dess utkommit och med sitt goda, sunda och dock "roliga" innehåll spridt så oändligt mycken glädje åt oändligt många barn. Och alltsedan 1893 ha de begynt att utgifvas, alla de julpublikationer, vid vars blotta namn tusentals barnahjertan klappa af förtjnsning: Julklappen, Guldslottet, Lilleputt etc., - alla till otroligt ringa pris.

Vidare har fröken Q. med varm hand utdelat en ej ringa procent af inkomsten af sina publikationer till stipendier åt lärare och lärarinnor för besök vid sommarkurser samt åt sjuka skollärlarinnor m. m. Fröken Q. är ock bl. a. ekonomidirektör i "Dagny", styrelseledamot i Föreningen för kvinnans politiska rösträtt samt Kvinnoklubben.

4. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

STOCKHOLMS SCHACKSÄLLSKAP'S BÄSTA SPELARE ha nyligen varit i elden för att mäta sina krafter med några af de framstående unga schackmästare, som Tyskland sändt till turneringen i Petersburg och hvilka därefter på inbjudan af sällskapets ordförande, grosshandlare L. Collijn, gästade sina svenska kolleger.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Skåm-Ögg

En högtidlig medaljutdelning ägde den 31 mars rum i en af järnvägens lokaler vid Bollnäs, därvid guldmedaljer af 5:te storleken utdelades till:

1. Tågmästaren C. E. Ekholm;
2. Lokf. A. Magnusson;
3. Stationsmäst. R. H. Kiellman;
4. Tågmäst. O. W. Wiklund;
5. Stationsmäst. J.

Åkerberg; 6. Stationsmäst. O. N. Neander; 7. Lokf. L. A. Larsson; samt silfvermedalj till 4 personer.

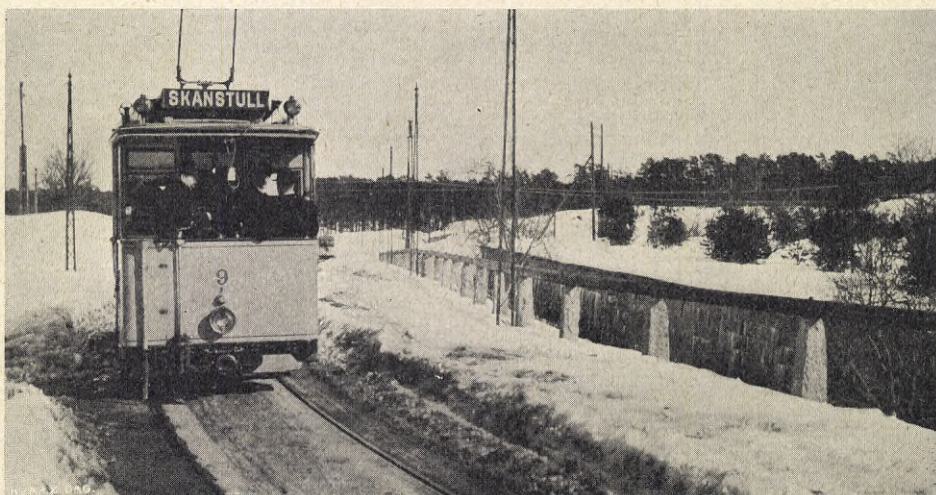
Foto: Sahlberg Bollnäs

FRÅN MEDALJUTDELNINGEN DEN 31 MARS I BOLLNÄS TILL JÄRNVÄGSMÄN: Medaljörer och distriktsförvaltningens ledamöter.

Kliché: Bengt Sjöberg

Spårväg till Enskede. I dessa trångboddhetens dagar hälsa stockholmarna med stor tillfredsställelse den nya spårvägslinjen till Enskede med utgångspunkt fr. Slussen, som öppnades den 1 april.

De lättnader som härigenom öppnas tillsammans med de fördelar som staden bjuder de nya bebyggarna därute skola säkerligen samverka till en liflig trafik, så mycket mer som man åker den ca 3/4 mil långa vägen för 10 öre.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

DEN NYÖPPNADE SPÅRVÄGSLINJEN TILL ENSKEDE.

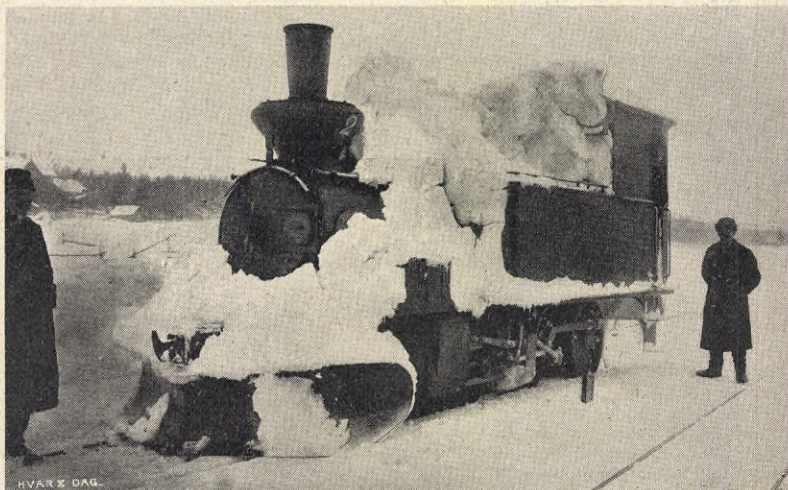
Kliché: Bengt Sjöberg

HVAR 8 DAGS PREMIER.

Ett andra premium å kr. 10 har tilldelats redaktör Ragnar Lundborg, Uppsala, för portr. af isländske ministern.

28: E HÄFTET INNEHÅLLER:

Nils Cristofer Dunér. — Vår skogsvård och vårt jordbruk. — Den nya Vasakyrkan i Göteborg. — Nytt bankpalats i Uppsala. — Jörgen Kockska huset i Malmö. — Gråbrödraklostret i Ystad. — Två favoriter lämna K. Teatern. — Den framstående ståletsaren B. Beskow. — Brokigt utomlandsnytt. — Ny svensk utrikesminister. — Ministerskiftet på Island. — Svenk-Norska gränstvisten. — Från "Fylgias" långfärd. — "Vid vägskalet" af Draba Verna. — Strejkskändligheter i Frankrike. — Veckans porträttgalleri. — Svenska bilder för dagen.

VÅR I NORRLAND. FRÅN SENASTE YRVÄDERSDAGAR: Nedgående morgontåget å linjen Bergsjö—Hudiksvall den 30 mars.